

1

ANA FİKİR YAZMA

“İman bakımından müminlerin en mükemmeli, ahlâkça en güzel olanlar ve ailesine en güzel davrananlardır.”(Hadis)

Bu hadiste verilen bilgilerin ana fikrini yazınız.

.....

.....

2

MADDELEME

Anadolu'da etkili olan tasavvufi yorumlar hangileridir?

1

2

3

4

5

3

ÖRNEKLEME

Aşağıdaki ahlaki kavramlara tasavvufi yorum biçimlerinden birer örnek yazınız.

Sevgi:

Yardımseverlik:

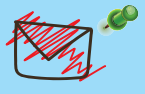
İnsan:

Tevazu:

Samimiyet:

4

TANIMLAYALIM

Alevilik-Bektaşilikte Cem töreninde yerine getirilen on iki hizmetle ilgili aşağıdaki görevleri tanımlayınız.

Cemde On İki Hizmet

1. Dede:
2. Rehber:
3. Gözcü:
4. Çerağcı (Delilci):
5. Zakir (Âşık):
6. Ferraş (Süpürgeci):
7. Sakka:
8. Sofracı:
9. Pervane (Semahçı):
10. Peyikçi (Haberci):
11. İznikçi (Meydancı):
12. Bekçi (Kapıcı):

5. ÜNİTE

İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar

5

BOŞLUK DOLDURMA

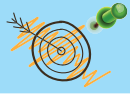
Aşağıda verilen kavramları kullanarak Mevlevilikteki sema töreni ile ilgili metni tamamlayınız.

(Mevlevilik - kulluk - sema - Allah - musiki Allah'a)

..... düşüncesinde, töreni, eşliğinde ve belli bir düzen içerisinde yapılır. Burada temel amaç, insanın şuuruna ulaşmasını sağlamaktır. Tasavvufun bu düşünce kolunda toplu halde yaparak bilinci ile (c.c.) yönelmeye çalışılır.

6

EŞLENDİRME

Aşağıdaki kavram ve tanımları eşleştiriniz.

1-Sema	a. Mevlevilikte musiki eşliğinde dönerek yapılan bir tür zikir dir.
2-Ayin	b. Alevilik Bektaşilikte belirli erkanı olan dini törenlerin genel adıdır.
3-Cem	c. Tekke ve tarikatların faaliyetlerini ve musiki unsurlarını temsil eden dinî törenlerdir.
4-Semah	d. Hz. Peygamberin, kızı Fatıma ve damadı Hz. Ali ile torunları Hasan ve Hüseyin'den oluşan aile efradına denir.
5-Ehl-i beyt	e. Alevilik - Bektaşilikte, Cemevlerinde müzik ve gülbenkler eşliğinde dönerek yapılan ayindir.

1. , 2. , 3. , 4. 5.

92

7

DOĞRU YANLIŞ

Aşağıda verilen ifadelerin doğru mu yanlış mı olduğunu işaretleyiniz.

Verilen cümle yanlış ise nedenini belirtiniz.

– İslam düşüncesinde Allah'a daha yakın olmak ve aşırılıklardan korunmak için geliştirilen yorum biçimine genel olarak tasavvufî yani ahlakla ilgili yorumlar denir.

D Y Nedeni:

.....

– İslam'ın ruhi ve manevi yönünü öne çıkaran, insana Allah'ı görüyormuşçasına bir ibadet ve davranış bilinci kazandırmayı hedefleyen düşünce ve yaşam biçimine tasavvuf denir.

D Y Nedeni:

.....

– Türklerin İslamiyeti kabul etmelerinde İmam Ahmed b.Hanbel'in büyük katkısı olmuştur.

D Y Nedeni:

.....

– Abdülkadir Geylani'nin türbesi Mekke'dedir.

D Y Nedeni:

.....

– Mevlevilik Arap yarımadasında çok yaygın olan bir tasavvufî yorum biçimidir.

D Y Nedeni:

.....

İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar

5. ÜNİTE

- Semah, Alevilik-Bektaşlıkte cem ayininin önemli erkanından biridir.

D **Y** Nedeni:

.....

- Nakşibendilikte kişinin kötülüklerden uzak kalması için Allah'ı (c.c.) çokça anması gerektiği üzerinde durulur

D **Y** Nedeni:

.....

- “Şeriat, tarikat, marifet ve hakikat olarak bilinen Dört Kapı-Kırk Makam” ilkelerine göre uygulayan kimseye Alevi-Bektaşî denir.

D **Y** Nedeni:

.....

8 SORULARIN CEVAPLARINI İŞARETLEYELİM

Aşağıda verilen soruların cevaplarını bularak “✓” ile işaretleyiniz.

Mevleviliğin kurucusu kimdir?

İmam Malik Mevlana

Alevilik-Bektaşılıkte sene içinde çeşitli adlarla yapılan törenlere ne denir?

Semah Cem

Yeseviliğin ilkelerinin yer aldığı eser hangisidir?

Mesnevi Divan-ı Hikmet

9 SORU CEVAP BULMA

Aşağıda verilen soruların cevaplarını bularak sorularla cevapları eşleştiriniz

SORULAR	CEVAPLAR
1 Anadolu’da yaygın olan tasavvufi yorum biçimlerinin, düşüncelerine kaynaklık eden ünlü Türk mutasavvıfı kimdir?	A Dede, baba
2 Mevlevilik düşüncesinde, musiki eşliğinde ve belli bir düzen içerisinde yapılan, insanın kulluk şuuruna ulaşmasını temsil eden törene ne denir?	B Bahauddin Nakşibendi
3 Türkistan’ın Buhara kentinde doğup Nakşibendiliğin düşüncelerinin oluşmasında etkisi olan ünlü şahsiyet kimdir?	C Sema
4 Alevilik-Bektaşılıkte cem ayinlerini yöneten kimlere ne denir?	D Hoca Ahmet Yesevi

1. , 2. , 3. , 4.

5. ÜNİTE

İslam Düşüncesinde Tasavvufi Yorumlar

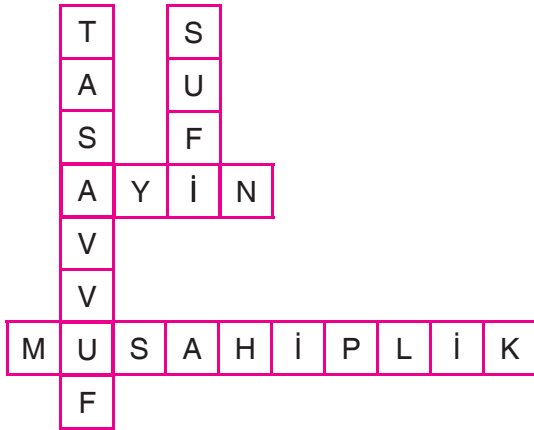
10

BULMACADA HANGİSİ YOK

Aşağıdaki yönergelerden hangisinin karşılaştığı bulmacada verilmemiştir?

1. Tasavvuf yolunda ilerleyen, aklını ve gönlünü Allah aşkı ile doldurmayı yaşam gayesi haline getiren kişi
2. Çeşitli tekke ve tarikatların uyguladıkları dini tören çeşitleri
3. İslam düşüncesinde ahlakla ilgili yorumlar
4. Alevilik-Bektaşilikte evli olan iki kişinin aileleriyle birlikte dedenin huzurunda kurban keserek hayat boyu "yol kardeşi" olma
5. Alevilik- Bektaşilikte cem evlerinde yapılan törenler

11

TEST SORULARI
CEVAPLAMA

Aşağıda verilen çoktan seçmeli soruları cevaplayınız.

1. Aşağıdakilerden hangisi Anadolu'da etkili olan tasavvufi yorumlardan biri değildir?
A) Malikilik
B) Mevlevilik
C) Kadirilik
D) Nakşibendilik

2. Hoca Ahmet Yesevi'nin düşünceleri etrafında oluşan bir yorumdur.

Orta Asya Türklerinin İslam'ı kabul etmelerinde etkili olmuştur.

Kullandığı dil, halkın anlayabileceği şekilde sade ve anlaşılırdı.

Kendisinden sonra gelen bütün tasavvufi yorumları etkilemiştir.

Yukarıda verilen bilgiler aşağıdaki ekollerden hangisine aittir?

- A) Hanefilik
B) Yesevilik
C) Mevlevilik
D) Şafilik

3. **Divan-ı Hikmet aşağıdaki bilginlerden hangisine aittir?**

- A) Ebu Hanife
B) İmam Şafii
C) Ahmet Yesevi
D) Abdül Kadir Geylani

4. **Ahmet Yesevi'nin türbesi aşağıdaki ülkelerden hangisindedir?**

- A) Özbekistan
B) Türkiye
C) Azerbaycan
D) Kazakistan

5. **Bahauddin Nakşibendi'nin türbesi aşağıdaki ülkelerden hangisindedir?**

- A) Buhara
B) Bağdat
C) Türkistan
D) Bişkek

6. Bu düşüncede, cem, semah, ağızdan ağza dolaşan deyiş, düvaz ve nefeslerle Hacı Bektaş Veli'nin tasavvufi yorumları dile getirilmiştir. Hz. Ali ve Ehli Beyt sevgisi ön plandadır. diğer tasavvufi düşüncelerde olduğu gibi İslam'ın ahlaki prensipleri üzerinde ısrarla durulur.

Yukarıda tanıtılan tasavvufi yorum biçimi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Mevlevilik
B) Alevilik
C) Kadirilik
D) Şafilik